



## LIETUVOS ADMINISTRACINIŲ GINČŲ KOMISIJA

### SPRENDIMAS

2025 m. liepos 4 d. Nr. 21RE-  
(AG-496/02-2025)  
Vilnius

Lietuvos administracinių ginčų komisija (toliau – Komisija), susidedanti iš Komisijos narių Eglės Bilevičiūtės, Žydrūno Plytniko ir Ingridos Sabaliauskienės (posėdžio pirmininkė ir pranešėja), sekretoriaujant Ramūnei Misevičiūtei, dalyvaujant pareiškėjui X. X., atsakovės Lietuvos Respublikos lygių galimybių kontrolieriaus tarnybos įgaliotai atstovei X. Y.,

Komisijos posėdyje žodinio proceso tvarka vaizdo konferencijos būdu išnagrino administracinį ginčą pagal pareiškėjų X. X. ir Y. Y. skundą dėl Lietuvos Respublikos lygių galimybių kontrolieriaus tarnybos sprendimo panaikinimo ir įpareigojimo atlikti veiksmus.

Komisija

n u s t a t ė:

*Pareiškėjai X. X. ir Y. Y. (toliau – pareiškėjai) skundu Komisijos prašo panaikinti Lietuvos Respublikos lygių galimybių kontrolieriaus tarnybos (toliau – Tarnyba) kontrolieriaus (toliau – Kontrolierius) 2025 m. gegužės 9 d. sprendimą Nr. (duomenys neskelbtini) „Dėl Jūsų skundo“ (toliau – ir sprendimas) ir įpareigoti Tarnybą nagrinėti pareiškėjų skundą.*

*Komisija pažymi, jog Komisijos (duomenys neskelbtini) sprendimu (duomenys neskelbtini) pareiškėjų skundo dalį dėl skundo reikalavimo įpareigoti Lietuvos Respublikos teisingumo ministrą Procesinių dokumentų pateikimo teismui ir jų įteikimo asmenims elektroninių ryšių priemonėmis tvarkos aprašo (redakcija, galiojanti nuo 2024 m. balandžio 12 d.), patvirtinto Ministro 2012 m. gruodžio 13 d. įsakymu Nr. 1R-332, 3 punkte „Procesiniai dokumentai, kuriais inicijuojamas bylos nagrinėjimas teisme, elektroninių ryšių priemonėmis teismui pateikiami naudojantis Lietuvos teismų informacinės sistemos (toliau – LITEKO) Viešųjų elektroninių paslaugų posistemiu (toliau – VEP posistemis), o procesiniai dokumentai, susiję su konkrečios iškeltos bylos nagrinėjimu, teismui gali būti pateikiami per LITEKO VEP posistemį arba Nacionalinę elektroninių siuntų pristatymo, naudojant pašto tinklą, informacinę sistemą (toliau – E. pristatymo sistema), išskyrus šio aprašo 8–91 punktuose nurodytus atvejus.“ išbraukti žodžius „kuriais inicijuojamas bylos nagrinėjimas teisme, elektroninių ryšių priemonėmis teismui pateikiami naudojantis Lietuvos teismų informacinės sistemos (toliau – LITEKO) Viešųjų elektroninių paslaugų posistemiu (toliau – VEP posistemis), o procesiniai dokumentai, susiję su konkrečios iškeltos bylos nagrinėjimu“, atsisakyta priimti nagrinėti kaip nepriskirtiną administracinių ginčų komisijos kompetencijai.*

Pareiškėjai paaiškino, kad ginčijamame sprendime Kontrolierius teisingai nenustatė teisinių ir faktinių aplinkybių bei neįvykdė visų Lietuvos Respublikos lygių galimybių įstatymo (toliau – LGĮ) reikalavimų. Sprendime neteisėtai ir nepagrįstai nurodoma, kad „skunde prašote įvertinti, ar Aprašo nuostatos neprieštarauja Konstitucijai“, nes pareiškėjai neprašė kreiptis į Lietuvos Respublikos

Konstitucinį Teismą (toliau – KT), o tik pateikė įrodymus, kad ministro įsakymas prieštarauja ir aukščiausiajam valstybėje įstatymui – Lietuvos Respublikos Konstitucijai (toliau – Konstitucija).

Pareiškėjai pažymėjo, kad pats Kontrolierius teigia, jog: „skunde nurodote, kad Aprašo nuostatos prieštarauja tiek įstatymams, tiek Vyriausybės nutarimams, tiek Konstitucijai.“ Ir ginčijamame sprendime nepagrįstai nurodo, kad: „Remiantis Konstitucijos 106 straipsnio 4 dalimi, kiekvienas asmuo turi teisę kreiptis į Konstitucinį Teismą dėl Konstitucijos 105 straipsnio pirmojoje ir antrojoje dalyse nurodytų aktų, jeigu jų pagrindu priimtas sprendimas pažeidė šio asmens konstitucines teises ar laisves ir šis asmuo išnaudojo visas teisinės gynybos priemones. Šios teisės įgyvendinimo tvarką nustato Konstitucinio Teismo įstatymas. Lygių galimybių kontrolieriui nesuteikta teisė kreiptis į Konstitucinį Teismą su prašymu nustatyti, ar teisės akto (-ų) nuostatos prieštarauja Konstitucijai. Vadovaujantis išdėstytu, skundą galite teikti tiesiai Konstituciniam Teismui.“, nes KT ministro įsakymų, jo įsakymu patvirtintų aprašų atitikties Konstitucijai apskritai nenagrinėja.

Be to, Kontrolierius nurodo ir sąlygą, kad „šis asmuo išnaudojo visas teisinės gynybos priemones“, tačiau pareiškėjai pažymėjo, kad šiuo atveju ministro įsakymas apskritai užkerta kelia net pradėti asmeniui naudotis teisinės gynybos priemonėmis, todėl Kontrolierius privalo sureaguoti ir siekti pašalinti tokį teisės aktą iš teisinės apyvartos, todėl pareiškėjai Kontrolieriaus ir prašė kreiptis į Lietuvos vyriausiąjį administracinį teismą (toliau – LVAT) su prašymu. Tokią teisę jis turi, ko sprendime ir neginčija.

Sprendime nepagrįstai nurodoma, kad „<...> specialioji teisės norma (Lygių galimybių įstatymo 29 straipsnio 2 dalies 8 punktas) nustato, kad lygių galimybių kontrolierius gali su pareiškimu kreiptis į administracinį teismą prašydamas ištirti, ar norminis administracinis aktas (ar jo dalis), religinės bendruomenės ir bendrijos, politinės partijos, politinės organizacijos arba asociacijos priimtas bendro pobūdžio aktas atitinka šį įstatymą ar Lietuvos Respublikos moterų ir vyrų lygių galimybių įstatymą. Kitaip tariant lygių galimybių kontrolierius turi teisę kreiptis į Vyriausiąjį administracinį teismą dėl tam tikro teisės akto atitikimo ne bet kuriems įstatymams, o tik antidiskriminaciniams įstatymams, bei turi teisėtą pagrindą manyti, kad prašoma ištirti nuostata yra diskriminacinio pobūdžio“, nes paminėtoji specialioji teisės norma (LGI 29 straipsnio 2 dalis) nustato ir kad tyrimo metu ar jį atlikęs, lygių galimybių kontrolierius priima vieną arba kelis iš šių sprendimų, taip pat ir kreiptis į atitinkamą asmenį ar instituciją ir siūlyti pakeisti ar panaikinti administracinį aktą arba sprendimą (ar jo dalį), susijusį su lygių galimybių pažeidimu. Taip pat, ginčijamame sprendime neteisėtai ir nepagrįstai nurodo, kad „<...> Aprašas reglamentuoja procesinių dokumentų pateikimo teismui ir jų įteikimo asmenims būtent elektroninių ryšių priemonėmis tvarką, tačiau tai nereikia, kad jis eliminuoja galimybę teikti teismui dokumentus popieriniu formatu“, nes tokiu būdu Kontrolierius apskritai pakeitė skundo, pateikto Kontrolieriui, dalyką.

Pareiškėjai tvirtina, kad E. pristatymo sistemos elektroninė siunta turi tokią pačią teisinę ir įrodomąją galią kaip ir registruotoji pašto siunta. Todėl teismas privalo abiem būdais pateiktuosius procesinius dokumentus priimti ir nagrinėti. Asmenų teises pažeidžia tai, kad Procesinių dokumentų pateikimo teismui ir jų įteikimo asmenims elektroninių ryšių priemonėmis tvarkos aprašo, patvirtinto Lietuvos Respublikos teisingumo ministro 2012 m. gruodžio 13 d. įsakymu Nr. 1R-332 (toliau - ir Aprašas) (redakcija, galiojanti nuo 2024 m. balandžio 12 d.) 3 punktas imperatyviai nustato skirtingus procesinių dokumentų pateikimo teismui būdus, dėl ko akivaizdžiai pažeidžiama Lietuvos Respublikos civilinio proceso kodekso (toliau – CPK) 111 straipsnio 1 dalis, Lietuvos Respublikos viešojo administravimo įstatymo (toliau – VAI) 9 straipsnio 1, 2, 3, 4 dalys, Konstitucijos 5 straipsnio 3 dalis, 6 straipsnis, 7 straipsnio 1 dalis, 29 straipsnis 1 dalis, 30 straipsnio 1 dalis, 33 straipsnio 2 dalis, 109 straipsnio 1 ir 3 dalys.

Pareiškėjai pažymėjo, kad Kontrolierius teigia, jog „skunde nurodote, kad Aprašo nuostatos prieštarauja tiek įstatymams, tiek Vyriausybės nutarimams, tiek Konstitucijai. Pažymite, kad popierinės formos dokumento teikimas teismui tiesiogiai ar registruotąja pašto siunta, elektroninės

formos elektroninių ryšių priemonėmis per LITEKO VEP posistemį, E. pristatymo sistemą ar net elektroniniu paštu pačio dokumento turinio nekeičia.“ Kontrolierei paduotas skundas dėl lygių galimybių pažeidimo per E. pristatymo sistemą.

Sprendime neteisėtai ir nepagrįstai nurodoma, kad „<...>nesant duomenų, jog Aprašo nuostatos turi tam tikrą poveikį asmenims pagal jiems priskirtiną požymį / pagrindą, nurodytą Lygių galimybių įstatyme, <...>kontrolierius neturi teisinio pagrindo pradėti tyrimą dėl galimos diskriminacijos“, nes be to, kas išdėstyta aukščiau, atkreiptinas dėmesys į tai, jog Konstitucija, kuri yra vientisas ir tiesiogiai taikomas aktas, nustato ne tik pagrindus, dėl kurių žmogaus teisių negalima varžyti ir teikti jam privilegijų, bet ir tai, kad visi teismai ir kitos valstybės institucijos ar pareigūnai jų pagrindu negali varžyti žmogaus teisių ir teikti jam privilegijų bei visuose, pradedant nuo įstatymų, galiojančiuose valstybėje norminiuose teisės aktuose negali būti įrašomi tokie pagrindai, dėl kurių būtų varžomos žmogaus teisės ir teikiamos jam privilegijos, taip pat, kad negalioja joks įstatymas ar kitas aktas priešingas Konstitucijai. Paminėtoji Aprašo 3 punkto nuostata pažeidžia asmenų, kurie nori inicijuoti bylos nagrinėjimą teisme ir vėliau teikti teismui procesinius dokumentus, ypač vyresnio amžiaus žmonių, kurie išmoko (įsisavino) ir naudoja konkrečiai vieną pateikimo būdą. Tokiu būdu suvaržomas ne tik konstitucinės kiekvieno asmens, ypač vyresnio amžiaus žmonių, teisės kreiptis į Teismą (Konstitucijos 30 straipsnio 1 dalis) įgyvendinimas apskritai jau pradinėje stadijoje, bet ir tokiu būdu yra suvaržoma viena iš teisių, kurias įgyvendindami asmenys gali dalyvauti valdant savo šalį. Teisinėje valstybėje dokumento pateikimo būdas negali sudaryti esminių kliūčių tolesnei proceso eigai, negali būti dirbtine kliūtimi teismui atlikti procesinius veiksmus. Tai, kas išdėstyta skunde Kontrolieriui akivaizdžiai patvirtina tai, kad procesinių dokumentų pateikimas teismui tiek per E. pristatymo sistemą, tiek per LITEKO VEP posistemį visiškai užtikrina Lietuvos Respublikos teismų įstatymo 37<sup>1</sup> straipsnio 3 dalies reikalavimo įgyvendinimą. Todėl egzistuojantis teisinis reguliavimas negali sudaryti prielaidų, kad teisėjai, nagrinėdami bylas, neklausytų įstatymo (būtų pažeidžiamas Konstitucijos 109 straipsnio 3 dalies reikalavimas) ir realiai neįgyvendintų VAI 9 straipsnio 1 dalies nuostatos. Aprašo 3 punkte nurodytais abiem būdais, t. y. per LITEKO VEP posistemį ir E. pristatymo sistemą, asmuo, pateikdamas teismui procesinius dokumentus, savo asmens tapatybę patvirtina tokiu pačiu būdu, pvz., per elektroninės bankininkystės sistemas, kuris tiesiogiai nurodytas Lietuvos Respublikos teismų įstatymo 37<sup>1</sup> straipsnio 3 dalyje. Taip pat ši 37<sup>1</sup> straipsnio 3 dalis nustato, kad „proceso dalyviai turi teisę visus procesinius dokumentus“ teikti „naudodami elektroninių ryšių priemones“ ir „savo asmens tapatybę patvirtinti kitais būdais“, kas reiškia ir tai, kad ministras privalo nustatyti ir daugiau būdų dokumentams pateikti, pvz., elektroniniu paštu, pridėdamas savo asmens tapatybę patvirtinančio dokumento (parodydamas per kamerą tokį dokumentą, asmuo patvirtina ir savo dalyvavimą Komisijos ar teismo posėdyje nuotoliniu būdu) nuotrauką – tai taip pat yra elektroninės priemonės, leidžiančios identifikuoti asmenį, ar pan.

Pareiškėjai remiasi Konstitucijos 5 straipsnio 3 dalimi, 6 straipsniu, 7 straipsnio 1 dalimi, 30 straipsnio 1 dalimi, 33 straipsnio 2 dalimi, 29 straipsnio 1 dalimi, Lietuvos Respublikos teismų įstatymo 4 straipsnio 1 dalimi, ir Lietuvos Respublikos administracinių bylų teisenos įstatymo (toliau – ABTĮ) 5 straipsnio 1 dalimi, CPK 5 straipsnio 1 dalimi, Tarptautinio pilietinių ir politinių teisių pakto 2 straipsnio 3 dalimi, Žmogaus teisių ir pagrindinių laisvių apsaugos konvencijos 6 straipsnio 1 dalimi, 13 straipsniu ir pažymi, kad asmenų galimybės nėra vienodos, be to, ir konkrečios aplinkybės gali sąlygoti, kokių būdu asmuo turės galimybę pateikti teismui dokumentus, ypač vyresnio amžiaus žmonių, kurie išmoko (įsisavino) konkrečiai vieną pateikimo būdą. Todėl visiems asmenims turi būti sudarytos sąlygos pateikti teismui dokumentus visais įmanomais būdais – tik tokiu būdu tinkamai valdžios įstaigos tarnaus žmonėms, t. y. tik tokiu būdu bus įvykdyta Konstitucijos 5 straipsnio 3 dalis. Taigi, jau vien dėl to, kad teisinėje valstybėje yra taikomas norminis aktas, kuris prieštarauja įstatymui, juo labiau, kad jis apriboja asmenų teises, kurie išmoko dokumentus pateikti vienu tokiu būdu ar neturi galimybės pateikti dokumentus kitu būdu, kas yra ypač aktualu vyresnio amžiaus žmonėms, Kontrolierius privalo sureaguoti, įsikišti ir siekti pašalinti tokį teisės aktą iš

teisinės apyvartos. Aprašas, buvo, yra ir bus taikomas, todėl būtina panaikinti Aprašo 3 punkto paminėtą nuostatą. Dėl to, kas išdėstyta, sprendime nepagrįstai nurodoma, kad „<..>Jūsų pateiktame skunde nėra nurodyta požymių, patvirtinančių galimą diskriminavimą dėl Lygių galimybių bei Moterų ir vyrų lygių galimybių įstatymuose įtvirtintų draudžiamų diskriminavimo pagrindų.“, Taip pat, Kontrolierė neįvykdė LGĮ 27 straipsnio 2 dalies.

Komisijos posėdžio metu pareiškėjas palaikė skunde išdėstytus argumentus, prašė jį tenkinti.

*Atsakovė Tarnyba atsiliepiu į pareiškėjų skundą prašo jį atmesti kaip nepagrįstą.*

Paašškino, kad 2025 m. balandžio 18 d. Tarnyboje buvo gautas pareiškėjų skundas, kuriame, be kita ko, akcentuojama, kad patvirtinto norminio teisės akto dalis, kuri imperatyviai nustato skirtingus dokumentų pateikimo teismui būdus, prieštarauja Konstitucijai, įstatymams ir Vyriausybės nutarimams bei diskriminuoja asmenis. Kontrolierius, įvertinęs pareiškėjų skunde išdėstytas aplinkybes, atsisakė nagrinėti pareiškėjų skundą, kai skunde nurodytų aplinkybių tyrimas nepriklauso lygių galimybių kontrolieriaus kompetencijai.

Skunde pareiškėjai nurodė, kad Aprašo nuostatos prieštarauja tiek įstatymams, tiek Vyriausybės nutarimams, tiek Konstitucijai. Pažymėjo, kad popierinės formos dokumento teikimas teismui tiesiogiai ar registruotąja pašto siunta, elektroninės formos elektroninių ryšių priemonėmis per LITEKO VEP posistemį, e. pristatymo sistemą ar net elektroniniu paštu pačio dokumento turinio nekeičia. Tačiau nenurodė, kokios grupės asmenų interesus Aprašo nuostatos galimai pažeidžia. Taip pat nepateikė duomenų, kad Aprašas riboja pareiškėjų galimybes kreiptis į teismą. Skunde Komisijai pareiškėjai nurodė, kad Aprašo 3 punkto nuostata pažeidžia asmenų, kurie nori inicijuoti bylos nagrinėjimą teisme ir vėliau teikti teismui procesinius dokumentus, ypač vyresnio amžiaus žmonių, kurie išmoko (įsisavino) ir naudoja konkrečiai vieną pateikimo būdą. Skunde pažymėta, kad tokiu būdu suvaržomas ne tik konstitucinės kiekvieno asmens, ypač vyresnio amžiaus žmonių, teisės kreiptis į teismą (Konstitucijos 30 straipsnio 1 dalis) įgyvendinimas apskritai jau pradinėje stadijoje, bet ir tokiu būdu yra suvaržoma viena iš teisių, kurias įgyvendindami asmenys gali dalyvauti valdant savo šalį.

Pažymėtina, kad skunde Tarnybai pareiškėjai nebuvo nurodę jokio pagrindo/jiems priskirtino požymio, dėl kurio Aprašo nuostatos yra diskriminuojančios ir pažeidžia šios grupės asmenų interesus, skunde Komisijai nurodytas pagrindas – amžius, tačiau nepateikti jokie argumentai, kaip Aprašo nuostatos pažeidžia vyresnio amžiaus asmenų interesus ir kaip dėl amžiaus pareiškėjai galimai atsiduria blogesnėje padėtyje, taikant Aprašo nuostatas. Kaip ir buvo minėta ginčijamame sprendime, Aprašas reglamentuoja procesinių dokumentų pateikimo teismui ir jų įteikimo asmenims būtent elektroninių ryšių priemonėmis tvarką, tačiau tai nereiškia, kad jis eliminuoja galimybę teikti teismui dokumentus popieriniu formatu ar el. paštu.

Tarnybos Kontrolierius nurodo Aprašo 3 punktą, Teismų įstatymo 37<sup>1</sup> straipsnio 3 dalį, ABTĮ 23 straipsnio 7 dalį, CPK 175<sup>1</sup> straipsnio 2 dalį ir 3 dalies 2 punktą, LGĮ 5, 6, 7, 8, 9 straipsnius bei Moterų ir vyrų lygių galimybių įstatymo 4, 5, 6, 7, 8, 9 straipsnius ir pažymi, jog Kontrolierius gali vertinti tik aplinkybes, susijusias su valstybės institucijų pareiga priimtuose teisės aktuose užtikrinti lygias galimybes dėl LGĮ nustatytų pagrindų, kurių sąrašas yra baigtinis.

Nagrinėjamu atveju, pareiškėjai skunde Tarnybai nenurodė nei vieno pagrindo, dėl kurio Aprašo nuostatos galėjo būti vertinamos, kaip pažeidžiančios tam tikrų asmenų, kuriems priskirtinas LGĮ nurodytas pagrindas, interesus. Sutiktina su skunde Komisijai nurodyta aplinkybe, kad pagal LGĮ 29 straipsnio 2 dalį, tyrimo metu ar jį atlikęs, lygių galimybių kontrolierius priima vieną arba kelis iš šių sprendimų, tame tarpe ir su pareiškimu kreiptis į administracinę teismą prašant ištirti, ar norminis administracinis aktas (ar jo dalis), religinės bendruomenės ir bendrijos, politinės partijos, politinės organizacijos arba asociacijos priimtas bendro pobūdžio aktas atitinka šį įstatymą ar Lietuvos Respublikos moterų ir vyrų lygių galimybių įstatymą, tačiau tik tuo atveju, jeigu yra teisėtas pagrindas manyti, jog norminis administracinis aktas ar jo dalis turi diskriminacijos tam tikru

pagrindu požymių. Nagrinėjama atveju skunde Komisijai pateiktos ginčijamo sprendimo ištrauktos, tačiau nepateikta nei vieno argumento, į kurį galima būtų pateikti atsikirtimus bei įrodymus, ir kurių pagrindu galima būtų tenkinti pareiškėjų skundą.

Komisijos posėdžio metu Tarnybos atstovė palaikė atsiliepime į skundą išdėstytus argumentus, prašė skundą atmesti kaip nepagrįstą.

#### *Skundas atmestinas*

Byloje nagrinėjamas ginčas dalyje dėl Tarnybos Kontrolieriaus 2025 m. gegužės 9 d. sprendimo Nr. *(duomenys neskelbtini)* teisėtumo ir pagrįstumo.

Bylos duomenimis nustatyta, kad pareiškėjai 2025 m. balandžio 8 d. skundu „Dėl lygių galimybių pažeidimo“ kreipėsi į Lygių galimybių kontrolierių prašydami kreiptis į LVAT su prašymu patikrinti, ar Aprašo 3 punktą, tiek, kiek jame nenustatyta galimybė, kad procesiniai dokumentai, kuriais inicijuojamas bylos nagrinėjimas teisme, elektroninių ryšių priemonėmis teismui gali būti pateikiami per Nacionalinę elektroninių siuntų pristatymo, naudojant pašto tinklą, informacinę sistemą (E. pristatymo sistema), atitinka VAĮ 9 straipsnio 1, 3 dalis, CPK 111 straipsnio 1, 2 dalis, 175<sup>1</sup> straipsnio 1, 3, 6 dalis, Lietuvos Respublikos teismų įstatymo 371 straipsnio 3 dalį, Nacionalinės elektroninių siuntų pristatymo, naudojant pašto tinklą, informacinės sistemos nuostatus, Elektroninio pristatymo paslaugų teikimo Nacionalinės elektroninių siuntų pristatymo, naudojant pašto tinklą, informacinės sistemos priemonėmis taisyklės, Konstitucijos 5 straipsnio 3 dalį, 6 straipsnį, 7 straipsnio 1 dalį, 29 straipsnis 1 dalį, 30 straipsnio 1 dalį, 33 straipsnio 2 dalį, 109 straipsnio 1 ir 3 dalis, konstitucinius teisinės valstybės, teisingumo principus.

Tarnybos Kontrolierius 2025 m. gegužės 9 d. sprendimu Nr. *(duomenys neskelbtini)* „Dėl Jūsų skundo“ nurodė, kad pareiškėjų pateiktame skunde (Tarnyboje gautas 2025 m. balandžio 18 d.) nėra nurodyta požymių, patvirtinančių galimą diskriminavimą dėl Lygių galimybių įstatyme bei Moterų ir vyrų lygių galimybių įstatyme įtvirtintų draudžiamų diskriminavimo pagrindų, todėl vadovaujantis LGĮ 14 straipsniu ir 27 straipsnio 1 dalies 3 punktu, atsisako nagrinėti pareiškėjų pateiktą skundą, kai jame nurodytų aplinkybių tyrimas nepriklauso Kontrolieriaus kompetencijai.

Pareiškėjai nesutinka su ginčijamu sprendimu bei pažymi, jog visiems asmenims turi būti sudarytos sąlygos pateikti teismui dokumentus visais įmanomais būdais, vien dėl to, kad teisinėje valstybėje yra taikomas norminis aktas, kuris prieštarauja įstatymui, juo labiau, kad jis apriboja asmenų teises, kurie išmoko dokumentus pateikti vienu tokiu būdu ar neturi galimybės pateikti dokumentus kitu būdu, kas yra ypač aktualu vyresnio amžiaus žmonėms, Kontrolierius privalo sureaguoti, įsikišti ir siekti pašalinti tokį teisės aktą iš teisinės apyvartos, todėl pareiškėjai ir prašė Kontrolieriaus kreiptis į LVAT su prašymu patikrinti dėl Aprašo 3 punkte nenustatytos galimybės procesinius dokumentus teikti per Nacionalinę elektroninių siuntų pristatymo, naudojant pašto tinklą, informacinę sistemą (E. pristatymo sistema).

ABTĮ 112 straipsnio 1 dalis nustato, kad kreiptis į administracinę teisimą prašydami ištirti, ar norminis administracinis aktas (ar jo dalis) atitinka įstatymą ar Vyriausybės norminį teisės aktą, turi teisę Seimo nariai, Seimo kontrolieriai, žvalgybos kontrolieriai, vaiko teisių apsaugos kontrolierius, lygių galimybių kontrolierius, valstybės kontrolierius, bendrosios kompetencijos ir specializuoti teismai, prokurorai ir profesinės savivaldos asociacijos, įsteigtos pagal įstatymą vykdyti viešąsias funkcijas. Šie subjektai taip pat turi teisę kreiptis į administracinę teisimą prašydami ištirti konkrečios bendrijos, politinės partijos, politinės organizacijos ar asociacijos priimto bendro pobūdžio teisės akto teisėtumą. Kreiptis į administracinę teisimą prašydama ištirti, ar su aplinka susijęs norminis administracinis aktas (ar jo dalis) atitinka įstatymą ar Vyriausybės norminį teisės aktą, taip pat turi teisę suinteresuota visuomenė, kaip ji apibrėžta Lietuvos Respublikos aplinkos apsaugos įstatyme. Šioje dalyje nurodyti subjektai, išskyrus bendrosios kompetencijos ir specializuotus teismus, kreipiasi į administracinę teisimą su pareiškimu. Bendrosios kompetencijos ir specializuoti teismai prašymą ištirti norminio administracinio akto teisėtumą išdėsto nutartyje.

Kontrolieriaus veiklos teisinius pagrindus ir įgaliojimus, taip pat skundų pateikimą ir tyrimą reglamentuoja LGĮ. LGĮ paskirtis yra užtikrinti, kad būtų įgyvendintos Lietuvos Respublikos Konstitucijos 29 straipsnio nuostatos, įtvirtinančios asmenų lygybę ir draudimą varžyti žmogaus teises ir teikti jam privilegijas lyties, rasės, tautybės, kalbos, kilmės, socialinės padėties, tikėjimo, įsitikinimų ar pažiūrų pagrindu (1 straipsnio 1 dalis).

LGĮ 5 straipsnio 1 dalies 1 punktą numato, valstybės ir savivaldybių institucijos ir įstaigos pagal kompetenciją privalo užtikrinti, kad visuose teisės aktuose būtų įtvirtintos lygios teisės ir galimybės nepaisant lyties, rasės, tautybės, pilietybės, kalbos, kilmės, socialinės padėties, tikėjimo, įsitikinimų ar pažiūrų, amžiaus, lytinės orientacijos, negalios, etninės priklausomybės, religijos.

Pagal LGĮ 14 straipsnį, LGĮ vykdymo priežiūrą atlieka lygių galimybių kontrolierius (1 dalis). Lygių galimybių kontrolieriaus darbui užtikrinti Lietuvos Respublikos Seimo nutarimu steigama Lietuvos Respublikos lygių galimybių kontrolieriaus tarnyba (2 dalis).

LGĮ 17 straipsnyje nurodoma Lygių galimybių kontrolieriaus kompetencija. Pagal šio straipsnio 1 dalį, Lygių galimybių kontrolierius, vadovaudamasis teisėtumo, nešališkumo ir teisingumo principais, šio įstatymo nustatyta tvarka tiria skundus, atlieka tyrimus savo iniciatyva ir teikia konsultacijas dėl paklausimų. Taigi, nurodytas teisinis reguliavimas numato, jog Kontrolierius atlieka tyrimus, kurie yra susiję su galimu diskriminacijos atveju.

LGĮ 29 straipsnio 1 dalis numato, jog baigus tirti skundą, surašomas sprendimas, kuriame nurodoma tyrimo metu nustatytos aplinkybės, esantys įrodymai ir veiksmų (neveikimo), administracinio akto arba sprendimo teisinis įvertinimas. Pagal šio straipsnio 2 dalies 8 punktą, tyrimo metu ar jį atlikęs, lygių galimybių kontrolierius priima vieną arba kelis iš šioje dalyje nurodytų sprendimų, tarp kurių ir sprendimą kreiptis su pareiškimu į administracinę teisumą prašant ištirti, ar norminis administracinis aktas (ar jo dalis), religinės bendruomenės ir bendrijos, politinės partijos, politinės organizacijos arba asociacijos priimtas bendro pobūdžio aktas atitinka šį įstatymą ar Lietuvos Respublikos moterų ir vyrų lygių galimybių įstatymą.

Iš nurodyto teisinio reglamentavimo matyti, jog Kontrolierius tyrimo metu ar atlikęs tyrimą gali priimti sprendimą kreiptis su pareiškimu į administracinę teisumą prašant ištirti, ar norminis administracinis aktas (ar jo dalis) atitinka LGĮ ar Lietuvos Respublikos moterų ir vyrų lygių galimybių įstatymą. Atkreiptinas dėmesys, jog pareiškėjai skunde Kontrolieriui nurodo argumentus, susijusius su Aprašo 3 punkto prieštaravimu VAI, CPK, Teismų įstatymo, Nacionalinės elektroninių siuntų pristatymo, naudojant pašto tinklą, informacinės sistemos nuostatų ir Elektroninio pristatymo paslaugų teikimo Nacionalinės elektroninių siuntų pristatymo, naudojant pašto tinklą, informacinės sistemos priemonėmis taisyklių, patvirtintų Vyriausybės 2015 m. rugpjūčio 26 d. nutarimu Nr. 914, nuostatoms, t. y. pareiškėjai kelia Aprašo 3 punkto nuostatų kaip norminio administracinio akto teisėtumo klausimą. Pažymėtina, kad Komisija pagal Lietuvos Respublikos ikiteisminio administracinių ginčų nagrinėjimo tvarkos įstatymo nustatytą kompetenciją negali vertinti norminio administracinio akto teisėtumo.

Nagrinėjamu atveju byloje esantys rašytiniai įrodymai patvirtina, jog ginčijamu sprendimu buvo atsisakyta nagrinėti pareiškėjų skundą kaip nepriskirtiną Kontrolieriaus kompetencijai, t. y. tyrimas dėl pareiškėjų skunde nurodytų aplinkybių nebuvo pradėtas.

Vadovaujantis LGĮ 27 straipsnio 1 dalies 3 punktu, lygių galimybių kontrolierius ne vėliau kaip per 10 darbo dienų nuo skundo gavimo dienos priima sprendimą atsisakyti nagrinėti skundą, apie tai informuodamas pareiškėją šio įstatymo 29 straipsnio 5 dalyje nustatyta tvarka, jeigu skunde nurodytų aplinkybių tyrimas nepriklauso lygių galimybių kontrolieriaus kompetencijai.

Pareiškėjai skunde pažymi, jog ginčijamas sprendimas neatitinka LGĮ 27 straipsnio 1 dalies 3 punkto, kadangi priimtas praleidus 10 darbo dienų nuo skundo gavimo dienos terminą.

LVAT dėl procedūrinio termino sprendimo priėmimui yra nurodęs, kad viešojo administravimo subjektui įstatyme nustatytas terminas, per kurį turi būti priimtas administracinis sprendimas, yra instrukcinio pobūdžio, todėl šio termino pasibaigimas nedaro negaliojančiu administracinio sprendimo, priimto pasibaigus šiam terminui. Įstatyme nustatyto termino, per kurį

turi būti priimtas administracinis sprendimas, pasibaigimas nepaneigia viešojo administravimo subjekto kompetencijos priimti administracinį sprendimą ar atlikti kitus veiksmus, t. y. tiesiogiai nesukuria neigiamų teisinių pasekmių, tik prailgina administracinį procesą (žr., pvz., 2012-02-23 nutartį administracinėje byloje Nr. A602-1192/2012).

Taigi, nors ginčijamas sprendimas buvo priimtas praleidus teisės aktuose nustatytą terminą (10 darbo dienų), tačiau pagal LVAT praktiką, toks procedūrinis pažeidimas nepaneigia aplinkybės, kad dėl pareiškėjų pateikto skundo sprendimas atsisakyti nagrinėti skundą buvo priimtas ir apie tai pareiškėjai buvo informuoti.

Įvertinus nurodytą teisinį reguliavimą, faktines aplinkybes ir LVAT praktiką, Komisija neturi pagrindo tenkinti skundo jame nurodytais motyvais, todėl pareiškėjų skundas atmestinas kaip nepagrįstas.

Vadovaudamasi Lietuvos Respublikos ikiteisminio administracinių ginčų nagrinėjimo tvarkos įstatymo 20 straipsnio 1 dalies 1 punktu, 22 straipsnio 1 dalimi, Komisija

n u s p r e n d ž i a:

Pareiškėjų X. X. ir Y. Y. skundą atmesti kaip nepagrįstą.

Sprendimą per vieną mėnesį nuo sprendimo priėmimo bylos šalys turi teisę apskųsti Regionų administraciniam teismui Lietuvos Respublikos administracinių bylų teisenos įstatymo nustatyta tvarka.

Posėdžio pirmininkė

Komisijos nariai

Ingrida Sabaliauskienė

Eglė Bilevičiūtė

Žydrūnas Plytnikas